

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระทำความผิดทางอาญาถือเป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสังคม จึงต้องมีการกำหนดโทษทางอาญา เพื่อลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิดเพื่อเป็นการปราบปราม และป้องกันมิให้บุคคลทำความผิดเกิดขึ้น แต่การที่จะลงโทษทางอาญาแก่บุคคลใดๆ นั้นมีบทสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะได้พิจารณาโดยผ่านกระบวนการยุติธรรมเสียก่อนว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดจริง ซึ่งกระบวนการค้นหาความจริงนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ระบบ คือ ระบบการกล่าวหา (Accusatorial System) และระบบไต่สวน (Inquisitorial System) ซึ่งในระบบกล่าวหาเป็นระบบที่มาจากกรณีที่บุคคลนำเรื่องราวมากล่าวหาบุคคลอีกคนหนึ่งเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคือออกมา ส่วนในระบบไต่สวนนั้นเป็นการไต่สวนหาความจริงโดยผู้ที่มีอำนาจเพื่อพิสูจน์ความจริง ซึ่งทั้ง 2 ระบบนั้นก็เป็นการทำขึ้นเพื่อให้ความจริงที่เกิดขึ้นนั้นปรากฏออกมา และใน 2 ระบบดังกล่าว สิ่งที่มีความสำคัญก็คือพยานหลักฐานที่จะนำเสนอต่อศาลหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ความจริงนั้นๆ พยานหลักฐานต่างๆ ที่นำเสนอขึ้นก็ย่อมต้องผ่านการประเมินคุณค่าและน้ำหนักของคำพยาน ทั้งในด้านของความสามารถในการรับรู้ (Perception) ความทรงจำ (Memory) และลักษณะการบรรยายถ่ายทอด (Narration) ซึ่งจากพยานต่าง ๆ นั้น พยานบุคคลถือเป็นพยานหลักฐานที่มีความสำคัญในการพิสูจน์ความจริง แต่ในการพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏนั้นก็มิใช่ว่าจะสามารถนำพยานทุกชนิดมารับฟังเป็นพยานหลักฐานไปได้เสียทั้งหมด เนื่องจากพยานหลักฐานในบางลักษณะอาจมีลักษณะที่บกพร่องหรือหากนำมาสืบแล้วก่อให้เกิดผลร้ายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เช่น หากให้มีการรับฟังหรือนำสืบก่อให้เกิดผลต่อตัวพยาน เช่น ทำให้พยานจะต้องได้รับโทษทางอาญา หรือการนำสืบพยานที่ฟุ่มเฟือยก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เกิดความ

ล่าช้าในกระบวนการพิจารณาของศาลหรือการนำสืบพยานหลักฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็น หรือก่อให้เกิดอคติในการพิจารณาคดีของศาลการนำสืบนั้นก็จะต้องห้ามโดยบทตัดพยาน

การนำสืบประวัติและการกระทำของจำเลยในคดีอาญาถือเป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งในคดีอาญาเช่นเดียวกัน ซึ่งคู่ความนำมาสืบเพื่อแสดงให้เห็นว่าจำเลยได้มีความประพฤติที่ชั่วร้ายหรือเป็นคนที่เคยกระทำความผิดหรือเคยได้รับโทษมาก่อน ซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าวเมื่อพิจารณาแล้วถือเป็นพยานหลักฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นในคดีอาญาเนื่องจากในประเด็นในคดีอาญานั้นมีอยู่เพียงประเด็นเดียว คือจำเลยได้กระทำความผิดในคดีที่กำลังพิจารณาอยู่หรือไม่เท่านั้น การนำสืบเกี่ยวกับประวัติของจำเลยว่าเคยได้รับโทษในความผิดมาก่อน ย่อมไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นและถือเป็นการนำสืบที่นอกประเด็น แต่ในการนำสืบเกี่ยวกับประวัติการกระทำดังกล่าวในบางครั้งก็มีส่วนช่วยในการพิจารณาคดีของศาลได้ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของจำเลย เช่น กระทำการฆาตกรรมโดยมุ่งที่จะหวังเงินประกันจากผู้รับประกันหรือในการนำสืบเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิดของจำเลย เช่น สืบแสดงให้เห็นลักษณะการกระทำความผิดครั้งก่อน ๆ ของจำเลย ว่ามีลักษณะการกระทำคล้ายคลึงกับลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้ เช่น ใช้เชือกรัดคอผู้ตาย เช่นเดียวกันมาในทุกคดี ดังนั้นการนำสืบประวัติของจำเลยจึงมีผลต่อการพิจารณาคดีได้

ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบกฎหมายลักษณะพยานของไทยนั้นได้มีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการนำสืบประวัติการกระทำของจำเลยไว้โดยชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเป็นเหตุให้คู่ความนำสืบประวัติของจำเลยโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ซึ่งในเรื่อง ดังกล่าวในระบบกฎหมาย (Common Law) ที่มีการพิจารณาโดยใช้คณะลูกขุน (Jury) เป็นผู้กระทำการพิจารณาข้อเท็จจริง ซึ่งในการพิจารณาโดยใช้ระบบลูกขุนนั้นจะมีลักษณะป้องกันตัวลูกขุนเพื่อมิให้ลูกขุนทำการพิจารณาคดีโดยเกิดอคติต่อตัวจำเลยทำให้ขาดความยุติธรรมในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงได้ จึงได้มีการกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวกับกฎหมายพยานไว้จำนวนมาก โดยเฉพาะในเรื่องของการพิจารณานำสืบเกี่ยวกับประวัติการกระทำของจำเลยในอดีตตามกฎหมาย ในระบบ

Common Law นั้น ถือได้ว่าเป็นการนำสืบที่นอกประเด็น แต่ก็มีข้อยกเว้นไว้หากเป็นการนำสืบเพื่อชี้ให้เห็นมูลเหตุจูงใจของจำเลยในการกระทำความผิดหรือหากเป็นการนำสืบเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษให้เหมาะสมกับจำเลยซึ่งเนื่องมาจากระบบที่มีการแยกการพิจารณาวินิจฉัยความผิดออกจากการวินิจฉัยพยานหลักฐานเพื่อกำหนดโทษแก่จำเลย ดังนั้นพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับประวัติของจำเลยจึงมิได้มีการกำหนดห้ามเป็นการเด็ดขาด เพียงแต่กำหนดห้ามไว้ โดยมีข้อยกเว้นที่สามารถนำเอาประวัติของจำเลยมาแสดงต่อศาลได้ แต่สำหรับของไทยนั้นการนำสืบเกี่ยวกับประวัติของจำเลยเมื่อมิได้มีการกำหนดเอาไว้จึงมีปัญหาในการพิจารณาว่าจะสามารถนำสืบได้หรือไม่ และหากให้มีการนำสืบแล้วศาลจะนำพยานหลักฐานมาใช้ประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้เพียงใดประกอบกับแนวความคิดในทางอาญาวิทยาและทัณฑวิทยาแนวใหม่จะมุ่งเน้นในการลงโทษเพื่อปรับปรุงให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวเป็นคนดีเข้าสู่สังคมได้ ดังนั้นการนำสืบเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยซึ่งเคยได้ทำมาในอดีตหรือเคยได้รับการลงโทษมาข่อมเป็นการขัดกับทฤษฎีการลงโทษ เพื่อแก้ไขให้บุคคลกลับเป็นคนดีและทำให้บุคคลเหล่านั้นหมดกำลังใจในการที่จะคิดปรับปรุงแก้ไขความประพฤติของตนเสียใหม่ เนื่องจากสังคมยังมองว่าผู้นั้นเป็นผู้ทำผิดและไม่ให้ออกสว่หน้า

เปรียบเทียบกับ การสืบพยานในระบบ Common Law ซึ่งใช้ลูกขุน Jury ในการพิจารณา ข้อเท็จจริง เช่น ของสหรัฐอเมริกา นั้น กฎหมายลักษณะพยานของสหรัฐอเมริกา (Federal Rules of Evidence for United States Courts and Magistrates) ได้มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนในข้อ 404 (6) ที่ได้กำหนดห้ามมิให้มีการนำสืบว่าบุคคลกระทำความผิดเป็นการทำตามนิสัยของผู้นั้น จะสืบได้เพียงเพื่อพิสูจน์มูลเหตุจูงใจ โอกาส เจตนา การเตรียมการ การวางแผน ความรู้ ตัวบุคคล หรือการปราศจากความผิดหรืออุบัติเหตุเท่านั้น เมื่อเป็นการกำหนดไว้ชัดเจน เพื่อเป็นการป้องกันตัวลูกขุนมิให้มีการพิจารณา แต่โดยเกิดอคติ แก่ตัวจำเลยในคดีอาญา และเมื่อได้มีการกำหนดเช่นนั้นก็ข่อมก่อให้เกิดความความสะดวกในการพิจารณาคดีแก่ลูกขุนและศาล

จึงควรได้มีการวิเคราะห์และศึกษาเพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับการนำสืบพยานเกี่ยวกับประวัติการกระทำของจำเลยในอดีต โดยการกำหนดขอบเขตว่าประวัติในลักษณะใด ที่จะสามารถนำมาแสดงต่อศาลได้ และสามารถนำมาแสดงเพื่อพิสูจน์การกระทำความคิดและเพื่อประกอบดุลพินิจในการลงโทษ ซึ่งจะทำให้เกิดกฎหมายที่แน่ชัดลงไปกฎหมายลักษณะพยานของไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในการรับฟังพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประวัติการกระทำในอดีตของจำเลยของไทยและต่างประเทศ
2. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่มีการอนุญาตให้นำสืบเกี่ยวกับประวัติการกระทำความคิดในอดีตของจำเลยเข้าสู่การรับรู้ของศาล
3. เสนอทางออกและแนวทางแก้ไขกฎหมายพยานของไทยที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังพยานหลักฐาน การกระทำความคิดในอดีตของจำเลยเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดีและประกอบดุลพินิจในการลงโทษ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงการนำสืบการกระทำของจำเลยในอดีตคืออาญาของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ศาลในการหาหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณารับฟังเพื่อพิสูจน์การกระทำความคิดของจำเลย รวมถึงนำมารับฟังเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษที่เหมาะสมและการให้นำหนักแก่พยานเหล่านั้น ตลอดจนถึงปัญหาที่อาจเกิดแก่ตัวจำเลยและผลกระทบต่อสังคม โดยมีการเสนอแนวทางแก้ไขกฎหมายพยานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ

รับฟังพยานโดยวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่
ชัดเจนลงในกฎหมายพยานของไทย

1.4 สมมติฐานของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คืออะไร

การนำสืบประวัติและการกระทำในอดีตของจำเลยถือเป็นการนำสืบนอกประเด็น
และก่อให้เกิดผลเสียหายแก่จำเลย แต่ในบางครั้งการนำสืบดังกล่าวมีส่วนช่วยศาล ในการ
วินิจฉัยคดีในความผิดที่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับความประพฤติของจำเลยมีประเด็นที่เกี่ยวกับ
มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดหรือพิสูจน์เจตนาของจำเลย รวมถึงการนำสืบประวัติของ
จำเลยเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการลงโทษที่เหมาะสมกับตัวจำเลย ได้เช่น
เดียวกัน ซึ่งหากเป็นการนำสืบประวัติและการกระทำนอกจากกรณีดังกล่าวถือเป็นเรื่องนอก
ประเด็น และไม่ควรเข้าสู่การรับรู้ของศาล ซึ่งอาจก่อให้เกิดการพิจารณา โดยมีอคติได้
จึงศึกษาเพื่อหาแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับศาลในการนำเอาประวัติ
และการกระทำที่ไม่เกี่ยวข้องข้อกับประเด็นไปวินิจฉัยคดีและแนวทางในการชั่งน้ำหนักพยาน
หลักฐานของผู้พิพากษา

1.5 วิธีวิจัยที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ (เป็นแบบการวิจัยเอกสาร การวิจัย
สามหรือการวิจัยแบบอื่นใด)

เป็นการวิจัยเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เป็นกฎหมายคำพิพากษาศาล
ฎีการะเบียบปฏิบัติต่าง ๆ รวมทั้งบทความและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

เมื่อได้ศึกษาตามวัตถุประสงค์และทดสอบความถูกต้องของสมมติฐานที่ตั้งไว้แล้วจะทำให้ทราบถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานและชี้แจงนำพยานหลักฐาน ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำเอาประวัติการกระทำของจำเลยเข้าสืบในศาลและได้เข้าใจระบบการพิจารณาคดีอาญาของไทย เพื่อจะหารูปแบบและทางออกเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขกฎหมายพยานของไทย ในส่วนของการรับฟังพยานหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของจำเลยเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคดี และประกอบการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษที่เหมาะสมแก่จำเลยในคดีอาญา